

آنالیز روغن روشهای ساده و اقتصادی برای آزمایش سیستمهای مکانیکی

حسن بهادری یکتا^۱

وزارت جهاد کشاورزی ۸۸۴۶۸۲ تهران خ فلسطین شمالی پ ۸۰

First Author E-mail:hby402000@yahoo.com

چکیده

اغلب تولیدکنندگان ، آزمایش محصول را در مراحل طراحی و ساخت انجام میدهند درحالیکه بدليل دراختیار نداشتند ابزارهای مورد نیاز و بالا بودن هزینه آزمایش ، بندرت در مرحله مونتاژ محصول تولیدی آزمایش میگردد. این مقاله سعی دارد با راه نتایج حاصله از یک برنامه تحقیقاتی که با آزمایش حدود ۳۰۰۰ نمونه روغن از قسمتهای مختلف بیش از ۸۰۰ دستگاه ماشین آلات عمرانی انجام گردید آنالیز روغن را عنوان روشهای ساده و اقتصادی برای آزمایش مرحله مونتاژ به تولیدکنندگان داخلی معرفی نماید . براساس نتایج بدست آمده عامل اصلی فرسایش اجزای داخلی ماشین آلات سیلیس بوده که بدليل ناکارآمدی سیستمهای فیلتراسیون و آبیندها به داخل دستگاه نفوذ می نماید.

واژه‌های کلیدی: آنالیز روغن - فرسایش - فیلتراسیون - آبند - سیلیس

مقدمه

چون روانکاری اغلب سیستمهای مکانیکی به روش اصطکاک تر انجام می‌گیرد(۱) بنابراین روغنی که پیوسته در حال گردش و تماس با قطعات مختلف داخلی سیستم است حاوی اطلاعات جامعی در مورد فعل و انفعالات درونی سیستم بوده و این اطلاعات از طریق آزمایشهای مختلفی که روی نمونه روغن انجام می شود قابل استحصال می باشد . با تحلیل نتایج حاصله می توان ضعف های ناشی از طراحی ، ساخت و مونتاژ را شناسایی و نسبت به اصلاح آن اقدام نمود (۲). استفاده از این روش به عنوان ابزار قدرتمندی در کنترل وضعیت ماشین آلات توجه تولید کنندگان را به خود جلب کرده بطوریکه ارائه خدمات پس از فروش و گارانتی را منوط به نتایج حاصل از آنالیز روغن نموده اند . نظر به اینکه طی سالهای اخیر آزمایشگاههای آنالیز روغن نسبتاً مجهزی در داخل کشور ایجاد شده ، بکار گیری این روش می تواند گام مناسبی در راستای ارتقاء کیفیت محصول باشد.

فرسایش و روشهای اندازه گیری آن

آزمایش ذرات فرسایشی در واقع اندازه گیری و آنالیز ذراتی است که در طی فرسایش دستگاه تولید می شوند. در مراحل اولیه کار دستگاه(راه اندازی) به دلیل بی دقیقی های غیر قابل اجتنابی که در فرایند ساخت و مونتاژ رخ می دهنند فرسایش نسبتاً بالا است پس از گذر از این مرحله و رسیدن به حالت پایا(حالت نرمال) فرسایش دستگاه عادی خواهد بود . این مراحل در کلیه ماشین آلات مشترک بوده و مرحله اصلی فرسایش زمانی است که به هر دلیل فرسایش بطور ناگهانی افزایش پیدا کند(۳) .

مطالعه آنالیز ذرات فرسایشی به دو شاخه عمده: آنالیز کمی و آنالیز شکل شناسی تقسیم می گردد. نتایج حاصل از اندازه گیری های کمی ذرات فرسایشی موجود در داخل روغن و بررسی سرعت افزایش کمی ذرات ، اطلاعات با ارزشی را در اختیار طراح و سازنده دستگاه قرار می دهد که می تواند مبنایی برای تعیین وضعیت عملکرد دستگاه باشد . با استفاده از آنالیز شکل شناسی

^۱- کارشناس ارشد مهندسی نگهداری و تعمیرات ماشین آلات